

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на
Закона за кредитните институции

Предлаганите изменения и допълнения в Закона за кредитните институции са свързани основно с промените в европейското законодателство, касаещи институционалната рамка на банковия и финансов надзор, приети с Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари).

С директивата се въвеждат необходимите промени в правните актове от секторното законодателство, за да могат новите европейски надзорни органи, които са част от Европейска система за финансов надзор (ЕСФН), да функционират ефективно. Съгласно регламентите за създаването на трите нови европейски надзорни органа, всеки от тях може да издава решения с правнообвързващ ефект спрямо компетентните органи в отделните държави членки за осигуряване спазването на европейските регулации, както и за разрешаване на спорове между компетентните органи и при възникване на кризисна ситуация на ниво Европейски съюз. С цел осигуряване на гладкото и ефективно функциониране на европейските надзорни органи в рамките на ЕСФН и с оглед постигане на максимална съгласуваност в действията на компетентните органи в отделните държави членки, което е една от основните цели на директивата, в законопроекта е предвидена възможност Българската народна банка да сезира Европейския банков орган в случаите, когато съответните компетентни органи не й сътрудничат при осъществяване на надзор на консолидирана основа и когато не може да бъде постигнато съвместно решение между компетентните органи по въпроси, свързани с надзора върху банкови групи и финансови холдинги, които осъществяват дейност в няколко държави-членки.

С оглед обстоятелството, че Европейският банков орган се явява правопреемник на Комитета на европейските банкови надзорни органи, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) №1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), в проекта е предвидено съответно заместването му, както и задължение на Българската народна банка да му предоставя цялата необходима информация за изпълнение на възложените му нови правомощия.

Структурната реформа в европейската надзорна рамка предвижда също създаването на Европейски съвет за системен риск и на Съвместен комитет на европейските надзорни органи, поради което в проекта са включени разпоредби, които да осигурят сътрудничеството и да позволят своевременна обмяна на информация между тях и Българската народна банка за осъществяване на възложените им функции.

Като алтернативна надзорна мярка и когато това се налага с оглед поддържането на достатъчен собствен капитал в проекта е регламентирано правото на Българската народна банка да изиска от банките да ограничат размера на променливите възнаграждания на лицата, които работят в банките. Мярката се въвежда в отговор на изискване на Директива 2010/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, във връзка с изменението на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО, по отношение на капиталовите

изисквания за търговските портфейли и за пресекюритизация и на надзорния преглед на политиките за възнагражденията, съгласно което компетентните органи във всяка държава следва да разполагат с такова правомощие.

Предвидени са промени в административнонаказателните разпоредби на закона като са въведени диференцирани санкции по отношение на банките и другите юридически лица, различни от банки, и са увеличени размерите на някои от санкциите с цел повишаване на тяхната ефективност.

С проекта са предложени изменения и в Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати и Закона за платежните услуги и платежните системи, които също са наложени от реформата в институционалната структура на европейските надзорни органи.